

Regeling van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 12 april 2023, nr. WJZ/ 26192854, tot wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet in verband met de verlenging van de pilot mineralenconcentraat

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

Gelet op artikel 38, eerste en derde lid, van de Meststoffenwet;

Besluit:

ARTIKEL I

De Uitvoeringsregeling Meststoffenwet wordt als volgt gewijzigd.

A

Paragraaf 4 van hoofdstuk 3 komt te luiden:

Paragraaf 4. Tijdelijke vrijstelling mineralenconcentraat

Artikel 35a

1. In de periode van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2024 vindt een onderzoek plaats naar de landbouwkundige en milieukundige effecten met betrekking tot de productie, de afzet en het gebruik van mineralenconcentraat.
2. Aan het onderzoek kan worden deelgenomen door ten hoogste tien producenten van mineralenconcentraat.
3. Een producent van mineralenconcentraat die wil deelnemen aan het onderzoek kan zich hiertoe, onder vermelding van het door de Minister ter identificatie van het bedrijf of de onderneming van de producent verstrekte relatienummer, vanaf 1 januari 2015 aanmelden bij de Minister.
4. Bij de aanmelding overlegt de producent gegevens over:
  - a. de naam, het correspondentie- en e-mailadres van de contactpersoon;
  - b. het adres van de bedrijfsgebouwen waar mineralenconcentraat wordt geproduceerd;
  - c. de kadastrale aanduiding van de onderscheiden locaties van de tot het bedrijf behorende opslagruimten voor mineralenconcentraat, dan wel, ingeval de producent een intermediair is, het registratienummer van de opslagruimte voor mineralenconcentraat, bedoeld in artikel 49.
5. Bij de aanmelding overlegt de producent voorts:
  - a. een beschrijving van de installatie, waaruit blijkt dat deze tenminste een omgekeerde osmosestap omvat;
  - b. een beschrijving van de mestsoorten die worden behandeld, de hoeveelheden daarvan uitgedrukt in tonnen en in kilogrammen stikstof en fosfaat per jaar, en de hoeveelheid, de aard en de samenstelling van de eventueel tezamen met de dierlijke meststoffen behandelde stoffen;
  - c. een beschrijving van het productieproces, waaronder de gebruikte technieken, de volgorde waarin deze worden toegepast en de capaciteit per uur van de desbetreffende apparatuur en de wijze waarop de omvang van de productie wordt gemonitord;
  - d. een beschrijving van de eindproducten van het productieproces, de hoeveelheden daarvan, uitgedrukt in tonnen per jaar, en de verwachte samenstelling daarvan, onderscheiden naar de verschillende eindproducten;
  - e. een analyse waaruit blijkt dat aan de kwaliteitseisen voor het product mineralenconcentraat kan worden voldaan. De kwaliteitseisen zijn de volgende:
    - 1°. minimale gehalte aan NH₄-N is 90 procent;
    - 2°. verhouding stikstof-fosfaat is minimaal 15, en

- 3°. geleidbaarheid van het product uitgedrukt als EC is minimaal 50;
  - f. een opgave van de maximale behandelingscapaciteit van de installatie in tonnen per jaar.
6. Voor zover de in het vijfde lid bedoelde beschrijvingen zijn verstrekt op grond van de wet en niet zijn gewijzigd, behoeven deze niet opnieuw te worden verstrekt.

Artikel 35b

1. De Minister wijst een producent van mineralenconcentraat aan als deelnemer indien:
  - a. de producent zich overeenkomstig artikel 35a, derde tot en met zesde lid, heeft aangemeld;
  - b. de producent de volledige zeggenschap over de gehele installatie en het productieproces heeft;
  - c. de bedrijfsgebouwen waar het mineralenconcentraat wordt geproduceerd, behoren tot het bedrijf of de onderneming van de producent;
  - d. de installatie volledig operationeel is;
  - e. de producent daadwerkelijk mineralenconcentraat produceert, overeenkomstig de beschrijvingen, bedoeld in artikel 35a, vijfde lid.
2. De Minister kan aan de aanwijzing nadere voorschriften verbinden. De aan de aanwijzing verbonden voorschriften kunnen worden gewijzigd, aangevuld of ingetrokken.

Artikel 35c

Indien meer dan tien producenten, bedoeld in artikel 35a, derde lid, voldoen aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 35b, eerste lid, wijst de Minister ten hoogste tien producenten aan. De aanwijzing geschiedt op volgorde van aanmelding.

Artikel 35d

1. Een aangewezen producent verleent indien door of namens de Minister daartoe verzocht alle noodzakelijke medewerking aan het in artikel 35a, eerste lid, bedoelde onderzoek.
2. Een aangewezen producent produceert overeenkomstig de op grond van artikel 35a, vierde tot en met zesde lid, overgelegde gegevens en beschrijvingen.
3. De aangewezen producent meldt de wijzigingen in de gegevens, bedoeld in artikel 35a, vierde lid, binnen 30 dagen aan de Minister.
4. Wijzigingen in de elementen, bedoeld in artikel 35a, vijfde lid, vinden niet plaats dan na instemming van de Minister.
5. De aangewezen producent draagt er zorg voor dat op het vervoersbewijs dierlijke mest uitsluitend de in bijlage I voor mineralenconcentraat opgenomen mestcode wordt vermeld, indien het mineralenconcentraat is vervaardigd overeenkomstig de op grond van artikel 35a, vijfde lid, overgelegde beschrijving van het productieproces, en indien het mineralenconcentraat wordt afgevoerd naar een gebruiker waarmee hij een overeenkomst tot afname van het mineralenconcentraat heeft gesloten.
6. Het gewicht van en het stikstofgehalte en het fosfaatgehalte in de van het bedrijf of van de onderneming van de producent afgevoerde hoeveelheid mineralenconcentraat wordt bepaald door middel van weging met behulp van een weegwerktuig onderscheidenlijk door middel van analyse van een uit de desbetreffende hoeveelheid genomen monster. Het nemen van dit monster en de analyse van dit monster geschieden overeenkomstig de artikelen 78 tot en met 81.
7. Ingeval de aangewezen producent een intermediair is, heeft de in artikel 14, eerste lid, van de Meststoffenwet bedoelde verantwoording betrekking op zowel de hoeveelheid fosfaat als de hoeveelheid stikstof.
8. Indien de aangewezen producent niet voldoet aan dit artikel of aan de ingevolge artikel 35b, tweede lid, gestelde voorschriften, kan de Minister de aanwijzing als deelnemer voor een bepaalde periode schorsen of intrekken.

Artikel 35e

De landbouwer die op zijn bedrijf mineralenconcentraat gebruikt, is voor wat betreft het gebruik

van het mineralenconcentraat, voor de jaren 2009 tot en met 2024 vrijgesteld van artikel 7 van de wet, voor zover het gebruik van de totale hoeveelheid meststoffen op zijn bedrijf de stikstofgebruiksnorm, bedoeld in artikel 8, onderdeel b, van de wet, en de fosfaatgebruiksnorm, bedoeld in artikel 8, onderdeel c, van de wet, niet overschrijdt, en indien is voldaan aan elk van de voorwaarden, bedoeld in artikel 35f.

Artikel 35f

1. De landbouwer heeft met een overeenkomstig artikel 35b aangewezen producent van mineralenconcentraat een schriftelijke overeenkomst gesloten tot afname van het mineralenconcentraat.
2. Het desbetreffende bedrijf van de landbouwer is voor de toepassing van artikel 35e elektronisch bij de Minister aangemeld, onder vermelding van het door de Minister ter identificatie van het bedrijf verstrekte relatienummer. Deze aanmelding geschiedt voordat de eerste vracht mineralenconcentraat op het bedrijf wordt aangevoerd.
3. Het mineralenconcentraat is rechtstreeks vanaf het bedrijf of de onderneming van de in het eerste lid bedoelde producent op het bedrijf van de landbouwer aangevoerd.
4. Het gewicht van en het stikstofgehalte en het fosfaatgehalte in de op het bedrijf van de landbouwer aangevoerde hoeveelheid mineralenconcentraat worden bepaald door middel van weging met behulp van een weegwerktuig onderscheidenlijk door middel van analyse van een uit de desbetreffende hoeveelheid genomen monster. Het nemen van dit monster en de analyse van dit monster geschieden overeenkomstig de artikelen 78 tot en met 81.
5. Op het vervoersbewijs dierlijke meststoffen dat de desbetreffende aangevoerde vracht vergezelt, is de in bijlage I voor mineralenconcentraat opgenomen mestcode vermeld.
6. De landbouwer houdt in de administratie, bedoeld in artikel 32 van het besluit, de gegevens bij over de oppervlakte en de ligging van de percelen van zijn bedrijf waarop mineralenconcentraat op of in de bodem is gebracht.
7. De landbouwer verleent indien door of namens de Minister daartoe verzocht alle noodzakelijke medewerking aan het in artikel 35a, eerste lid, bedoelde onderzoek.
8. Bij de bepaling van de in artikel 12, tweede lid, van de wet bedoelde hoeveelheid meststoffen wordt voor het desbetreffende bedrijf de hoeveelheid stikstof in het mineralenconcentraat voor 100 procent in aanmerking genomen.

Artikel 35g

Deze paragraaf vervalt met ingang van 1 januari 2025.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst, en werkt terug tot en met 1 januari 2023.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 12 april 2023

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
P. Adema*

TOELICHTING

1. Verlenging pilot mineralenconcentraat

Deze wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (hierna: Urm) beoogt de verlenging van de pilot mineralenconcentraat met twee jaar. De pilot mineralenconcentraat heeft als doel om te laten zien dat het mogelijk is om hoogwaardige verwerkingsproducten uit dierlijke mest te produceren en te gebruiken als kunstmestvervanger. Door via een vrijstelling op basis van artikel 38 van de Msw toe te staan deze producten boven de stikstofgebruiksnorm voor dierlijke mest (170 kg N/hectare) te plaatsen, krijgen dit soort bemestingsproducten in Nederland waarde en kan beter gebruik gemaakt worden van lokaal beschikbare grondstoffen. Binnen de pilot zijn tien bedrijven/samenwerkingsverbanden actief. De basis voor de verlenging van de pilot voor de jaren 2023 en 2024 wordt in het zevende actieprogramma Nitraatrichtlijn gevonden in paragraaf 5.5.1.

De eerste jaren van het onderzoek is vooral gefocust op onderzoek naar de landbouwkundige en milieukundige effecten met betrekking tot de productie, de afzet en het gebruik van mineralenconcentraat de opname van stikstof door de plant en de uitspoeling van nitraat naar het grondwater. Dit onderzoek heeft geleid tot de conclusie dat het mogelijk is om dergelijke meststoffen te maken, én dat de meststoffen mits zij van voldoende kwaliteit zijn, niet leiden tot extra risico's voor uitspoeling van nitraat naar het grondwater. Deze onderzoeken zijn met de Europese Commissie gedeeld. De Europese Commissie heeft zelf onderzoek laten doen naar dergelijke meststoffen en heeft in september 2020 een advies gekregen van het Joint Research Centre (hierna: JRC) om dergelijke herwonnen stikstofmeststoffen uit dierlijke mest (RENURE) onder voorwaarden toe te staan boven de gebruiksnorm voor dierlijke mest. Deze voorwaarden passen goed bij het product mineralenconcentraat. Uit een analyse van de WUR¹ blijkt dat de huidige deelnemers van de pilot allemaal voldoen aan deze kwaliteitsvoorwaarden.

De Europese Commissie heeft recent een mededeling over het waarborgen van de beschikbaarheid en betaalbaarheid van meststoffen (COM(2022) 590) gepubliceerd. Hierin wordt een actieplan voor geïntegreerd nutriëntenbeheer aangekondigd dat in het eerste kwartaal van 2023 wordt gepresenteerd. Dat geeft mogelijk ook meer duidelijkheid of deze producten nog onder de gebruiksnorm voor dierlijke mest moeten geplaatst. In dit licht wil Nederland de pilot mineralenconcentraat met twee jaar verlengen, tot en met 31 december 2024. De pilot wordt niet vergroot of uitgebreid. De huidige partijen die participeren zullen een nieuwe beschikking krijgen. Dit voornemen is opgenomen in het zevende Nitraatactieprogramma (paragraaf 5.5.1) en met de Europese Commissie en op 2 december 2022 met de Tweede Kamer gedeeld. De Europese Commissie heeft hierop in haar brief van 19 december 2022 over de implementatie van de derogatiebeschikking laten weten zorgen te hebben over de vraag of de pilot mineralenconcentraat, gelet op de huidige omvang en de meer dan tien jaar durende voortzetting van de pilot, nog wel een pilot is of neerkomt op een derogatie van de Nitraatrichtlijn. Hierop is besloten de verlenging van de pilot mineralenconcentraat op te schorten en de voorgenomen verlenging opnieuw te bezien.

De komende jaren zal de pilot opnieuw worden gebruikt om een kwaliteitsborgingssysteem door te ontwikkelen dat garandeert dat aan de voorwaarden voor RENURE-producten wordt voldaan, zodat de landbouwkundige kwaliteit geborgd is en milieukundige risico's worden beperkt. Pilot deelnemers participeren reeds in een project dat tot doel heeft om een certificatie-schema te ontwikkelen. Een dergelijk certificatie-schema kan in de toekomst publieke partijen helpen in het bepalen of er voldaan wordt aan de minimale kwaliteitscriteria en een rol spelen in de aanvraag om dergelijke producten op de markt te brengen. In onderling overleg wordt bezien hoe een dergelijk schema in te richten met betrekking tot monsternamen, monsterfrequentie, analyses en rapportage. Aan het al dan niet gecertificeerd zijn worden op dit moment geen rechtsgevolgen verbonden, maar het instrument zou in de toekomst gebruikt kunnen worden als er vanuit Europa een generieke mogelijkheid komt om RENURE-producten veilig te gebruiken boven de gebruiksnorm voor dierlijke mest in nitraatgevoelige gebieden en de Meststoffenwet daarvoor een grondslag biedt. Daarnaast wordt de pilot in de komende twee jaar onderzoek gebruikt om onderzoek te doen naar de gasvormige verliezen bij productie en gebruik van RENURE-producten. De uitkomsten kunnen bijdragen aan de Nederlandse inzet op het dossier van RENURE. Op basis van dit aangepaste projectplan is de Tweede Kamer op 20 januari 2023 opnieuw geïnformeerd over het verlengen van de pilot mineralenconcentraat. Met deze wijziging van de Urm wordt de pilot daarom verlengd met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2023, zodat er sprake is van een doorlopende pilot.

¹ Hoeksma, P., Schmitt, H., de Buissonjé, F., Pishgar Komleh, H., & Ehlert, P. (2021). *Composition of mineral concentrates: Results of monitoring installations of the Pilot Mineral Concentrate in 2019-2020*. (Report / Wageningen Livestock Research; No. 1295). Wageningen Livestock Research.

Wetstechnisch

Op het moment van publicatie van deze wijziging van de Urm was paragraaf 5 Tijdelijke vrijstelling mineralenconcentraat reeds vervallen in hoofdstuk 3 van de Urm. De paragraaf is daarom nu geheel opnieuw opgenomen in hoofdstuk 3. Het paragraafnummer is daarbij gewijzigd van 5 naar 4, omdat de artikelen van paragraaf 4 (oud) waren vervallen. De artikelen van de opgenomen paragraaf zijn gelijklopend aan de eerdere artikelen van paragraaf 5 (oud), waarbij alleen de aanduidingen met betrekking tot de duur van de pilot zijn gewijzigd en enkele technische aanpassingen zijn gedaan (doorlopende nummering artikelleden, aanpassing verwijzingen naar vernummerde artikelleden en ander paragraafnummer dan voorheen). Specifiek houden de wijzigingen ten aanzien van de duur van de pilot in dat in de artikelen 35a en 35e het jaartal 2022 is vervangen door 2024. Daarnaast is in artikel 35g bepaald dat de paragraaf met ingang van 1 januari 2025 in plaats van 1 januari 2023 komt te vervallen. Omdat de regeling met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2023 in werking treedt, is sprake van een doorlopende pilot.

2. Consultatie

De verlenging van de pilot mineralenconcentraat is geen nieuw beleid, maar beoogt verlenging van een bestaande uitzondering. Er heeft geen consultatie plaatsgevonden.

3. Effecten bedrijfsleven en overheid

3.1 Bedrijfsleven

De pilot wordt verlengd en blijft in omvang gelijk. Er worden geen effecten verwacht in het bedrijfsleven.

3.2 Regeldruk

De verlenging van de pilot mineralenconcentraat heeft geen gevolgen voor de regeldruk, omdat er voor de deelnemende partijen geen wijzigingen in de voorwaarden voor deelname plaatsvinden. Bovendien is de deelnemende groep begrensd en is er geen mogelijkheid voor nieuwe deelnemers om zich aan te melden.

Het Adviescollege Toetsing Regeldruk (hierna: ATR) toetst nieuwe wet- en regelgeving. Ook deze regeling is voorgelegd aan de ATR. Het college ATR heeft naar aanleiding van de verstrekte informatie besloten om geen formeel advies uit te brengen over de voorgelegde wijziging van de Urm.

3.3 Uitvoering en handhaving

RVO verwacht dat de implementatie geen impact op de uitvoering en handhaafbaarheid heeft. Dit omdat de verlenging geen wijzigingen van de voorwaarden voor deelname ten opzichte van voorgaande jaren met zich meebrengt. Wel zullen de deelnemers aan de pilot geïnformeerd moeten worden over de verlenging. Voor de NVWA heeft deze pilot geen effect op de handhaafbaarheid.

4. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst, en werkt terug tot en met 1 januari 2023. Terugwerkende kracht is gerechtvaardigd, omdat de ingangsdatum van de verlenging borgt dat de pilot hiermee doorlopend is en de doelgroep hierbij gebaat is.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
P. Adema*